

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MERCREDI 24 JANVIER 2007

Après-midi

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

WOENSDAG 24 JANUARI 2007

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.07 uur en voorgezeten door de heer Pierre Lano.
La séance est ouverte à 14.07 heures et présidée par M. Pierre Lano.

01 Question et interpellation jointes de

- M. Melchior Wathelet au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le fonds pour l'indemnisation des directeurs de la CREG non renouvelés" (n° 13710)

- Mme Simonne Creyf au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la désignation des membres du Comité de direction de la Commission de régulation de l'électricité et du gaz (CREG)" (n° 1002)

01 Samengevoegde vraag en interpellatie van

- de heer Melchior Wathelet aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het fonds voor de vergoeding van de CREG-directeurs wier contract niet wordt verlengd" (nr. 13710)

- mevrouw Simonne Creyf tot de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de aanstelling van de leden van het Directiecomité van de Commissie voor de regulering van de elektriciteit en het gas (CREG)" (nr. 1002)

01.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, il s'agit ici d'une question que j'avais initialement posée par écrit mais étant donné que je n'ai pas obtenu de réponse, je me suis permis de la transformer en question orale.

Il me revient de nombreuses sources que les directeurs de la Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz (CREG), ancienne mouture si je puis m'exprimer ainsi, ont constitué un fonds au sein de la CREG visant à indemniser celui qui ne serait pas renouvelé dans ses fonctions – et qui entre-temps ne l'a pas été.

Les directeurs de la CREG avaient été nommés sur base d'un contrat de travail à durée déterminée sans prévoir d'indemnité de licenciement si, le cas échéant, ils n'étaient pas renouvelés dans leurs fonctions.

Cependant, contrairement à ce qui était prévu dans le texte réglementaire, un fonds aurait été créé sur le budget de la CREG, à hauteur de 25.000 euros par an et par directeur – ce qui représente un bas de laine de 750.000 euros – afin d'indemniser les directeurs évincés.

Monsieur le ministre, confirmez-vous qu'un fonds a été constitué au sein de la CREG, et sur son propre budget, en vue d'indemniser les directeurs qui ne seraient pas reconduits? À combien se chiffre ce fonds, si son existence est confirmée? Que pensez-vous de ce fonds? Est-il illégal? Est-il justifié? Est-il opportun?

Vous savez également qu'en novembre 2005, les contrats à durée déterminée des directeurs de la CREG venaient à échéance. Nous en avons suffisamment parlé et je vous avais interpellé, à l'époque, de manière récurrente sur le sujet. Les contrats à durée déterminée des directeurs de la CREG venant à échéance, ces derniers ont dû conclure un nouveau contrat de travail. Ils se seraient alors octroyés un contrat de travail à durée indéterminée et un salaire supérieur à celui d'un fonctionnaire équivalent. Il faut évidemment préciser que les directeurs de la CREG ont été contraints de conclure ce contrat de travail à cause de l'absence de réaction du gouvernement qui n'a pu prendre une décision concernant la direction de la CREG qu'en juin 2006, alors qu'il aurait dû le faire en novembre 2005. La décision finale a été prise il y a une semaine ou deux.

Monsieur le ministre, est-il exact que les directeurs de la CREG qui ont été reconduits en novembre 2005 et qui se trouvaient dans un vide juridique entre cette date et juin 2006 bénéficient d'un contrat à durée indéterminée à des conditions très avantageuses?

Quelles sont les conditions contractuelles des directeurs de la CREG et en quoi seraient-elles différentes de celles d'avant novembre 2005?

Ces contrats à durée indéterminée impliquent une indemnité de licenciement pour tout directeur qui ne serait pas reconduit. Cette indemnité vient-elle s'ajouter à celle constituée dans le cadre du précédent statut que j'ai évoqué plus haut?

01.02 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de minister, uit recente persartikels blijkt dat een aantal onregelmatigheden zou zijn gepleegd door de leden van het directiecomité van de CREG.

In uitvoering van de wet van 29 april 1999 werden de zes leden van het directiecomité van de CREG aangesteld bij koninklijk besluit voor een ambtstermijn van respectievelijk zes jaar voor vier leden en drie jaar voor de overige twee leden. Naast het koninklijk besluit dat deze leden heeft aangesteld, werd door de toenmalige minister van Energie met elk van deze leden een bediendecontract afgesloten voor bepaalde duur en dit voor een periode gelijklopend met hun door het koninklijk besluit toegewezen ambtstermijn.

Volgens de krantenartikels – ik verwijs voornamelijk naar De Tijd – zouden de leden van het directiecomité eind 2002 op eigen initiatief hun contract van bepaalde duur hebben omgezet in een contract van onbepaalde duur en dit zonder kennisgeving of raadpleging van de bevoegde minister. Meer nog, ze zouden zich daarbij ook nog een forse weddeverhoging hebben toegekend.

We staan nu voor de aanstelling van een nieuw directiecomité waarvan drie leden reeds deel uitmaakten van het vorige comité. Uit dezelfde bron vernemen we dat de arbeidsovereenkomsten die in de maak zouden zijn een clause zouden bevatten waarbij aan de leden de uitbetaling van een vergoeding zou zijn toegezegd gelijk aan de wedde over hun hele ambtstermijn, ingeval het koninklijk besluit waardoor zij worden aangesteld door de Raad van State wordt vernietigd.

Wat in de krant staat, mijnheer de minister, is toch wel heel vreemd en roept toch verschillende vragen op. Dit is ook de reden van mijn interpellatie. Ik wil precies te weten komen wat er eigenlijk is gebeurd en wat hiervan aan is. Om die reden, mijnheer de minister, heb ik volgens mij een aantal concrete vragen waarop ik graag een duidelijk antwoord zou krijgen.

Ten eerste, had de minister kennis van het feit dat de arbeidsovereenkomsten voor bepaalde duur waarover de leden eind 2002 beschikten door de belanghebbenden op eigen initiatief en zonder raadpleging van de minister werden gewijzigd in overeenkomsten van onbepaalde duur?

Hebt u er kennis van dat bij die gelegenheid de leden zichzelf belangrijke loonsverhogingen hebben toegekend? Kan het dat u, mijnheer de minister, hiervan niet op de hoogte zou zijn geweest? Dat wordt namelijk duidelijk aangehaald in het verslag van de programmawet aan de Kamer, waarin rapporteur Pierre Lano letterlijk schrijft: "Er werd vastgesteld dat de bezoldigingen van de directieleden van de CREG werden vastgelegd zonder raadpleging van de minister". Dat staat op pagina 23 van het document 2518/027 van 23 juni 2006 van de Kamer, het verslag van collega Lano.

Kunt u bevestigen of logenstraffen dat de overeenkomsten die met de nieuwe leden onderhandeld zouden zijn of in onderhandeling verkeren, een clause bevatten die aan belanghebbenden de volledige uitbetaling van hun wedde over de hele ambtstermijn waarborgt, zelfs al zou het koninklijk besluit waarbij zij worden

aangesteld, worden vernietigd door de Raad van State?

Bent u het met mij eens wanneer ik beweer dat dergelijke praktijken, als ze zich hebben voorgedaan, zouden kunnen worden vermeden, mocht de CREG, zoals andere parastatalen, onderworpen zijn aan het toezicht van het Rekenhof?

Deelt u de mening dat het noodzakelijk is dat er volledige klaarheid wordt geschapen in verband met de zaak, gelet op de belangrijke rol die de CREG te vervullen heeft?

Meent u niet dat het wenselijk zou zijn dat een erkend revisorenbureau eindelijk eens een audit zou doen in het dossier?

01.03 Marc Verwilghen, ministre: Monsieur le président, chers collègues, tout d'abord, je voudrais signaler que les rapports annuels de la CREG présentent les comptes de la CREG sous forme d'un compte de résultats et d'une situation de l'actif et du passif.

La provision annuelle de 145.000 euros figure explicitement dans le dernier compte de résultats à la rubrique "Frais de personnel – provisions indemnités de départ des directeurs". La provision cumulée de 510.000 euros (et non pas 750.000 comme l'indique l'honorable membre) est, quant à elle, reprise au passif des comptes de la CREG, à la rubrique "Provisions – conventions d'emploi des directeurs".

Durant les deux premiers trimestres 2006, la provision a été complétée de 44.500 euros.

Ik heb vorig jaar in het kader van de voorbereiding van de nieuwe mandaten kennis gekregen van zowel de oorspronkelijke overeenkomsten van beperkte duur als van de arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde duur, die in 2002 op een ogenblik dat ik niet de bevoegde minister was, zijn gesloten, en de daaropvolgende aanhangsels inclusief dewelke de loonsverhogingen inhielden.

Daarbij is mij trouwens meteen een kopie bezorgd van een brief die aan staatssecretaris Deleuze in 2001 werd toegezonden. Daarin staat letterlijk vermeld dat "het directiecomité voortaan zal optreden voor de CREG inzake het bepalen van de vergoeding en de andere arbeidsvoorwaarden van zijn leden".

Ik kan dus moeilijk beweren dat de staatssecretaris helemaal in het ongewisse is geweest met betrekking tot de overeenkomsten en dat hij in het ongewisse is gelaten in verband met het feit dat de CREG voortaan zelf ging optreden en hij daaromtrent niet meer zou worden geraadpleegd.

Er werd mij trouwens ook een kopie bezorgd van de benchmarking omtrent de renumeration van het topmanagement van de CREG. Die benchmarking moest aantonen dat de bezoldigingen veeleer bescheiden waren in vergelijking met die op de energiemarkt.

Ten slotte werd mij ook een kopie van een juridisch advies dat de onwettigheid van de oorspronkelijke overeenkomst moest aantonen, bezorgd. Om die reden werden er arbeidsovereenkomsten van onbepaalde duur gemaakt.

Ik heb van dat alles kennisgenomen. Ik moet zeggen dat in het bijzonder die juridische adviezen mij niet overtuigd hebben. Daarom heb ik het volgende beslist.

Ten eerste, ik zal schoon schip maken aangaande de overeenkomsten door van nul te starten en duidelijke overeenkomsten voor zes jaar aan te gaan, waarin bepaald wordt dat ze elke voorafgaande overeenkomst tussen de betrokkene en de CREG, ongeacht het voorwerp ervan, vernietigen en vervangen.

Ten tweede, ik heb nu een nieuwe benchmarking laten doorvoeren, om mijzelf ervan te kunnen verzekeren dat de toegekende remuneratie niet buiten het normale zou vallen. Ik kan u verzekeren dat dat ook niet het geval is. Dat is dan toch een geruststelling.

Ik meen daarmee zelf gedaan te hebben wat moest gebeuren om een propere en duidelijke toestand te creëren.

Ik moet zeggen dat ik ter zake maar over één punt verbaasd ben. Enkele maanden geleden bij de bespreking van het wetsontwerp omtrent de hervorming van de CREG in het Parlement hebben

verschillende leden van uw partij, mevrouw Creyf, mij herhaaldelijk voor de voeten gegooid dat ik de autonomie van de CREG aan het aantasten was, omdat ik toch enige, zij het zeer bescheiden, vorm van toezicht wenste te installeren op de CREG. Nu komt men aandraven met het Rekenhof en met een audit. Van warm en koud blazen is dat toch wel een voorbeeld, denk ik.

Wat mij betreft, de hervormde CREG zal nu werken op basis van wettelijke bepalingen, waaruit de kinderziekten van de eerste zes jaar zijn weggewerkt. Het directiecomité krijgt nu een duidelijk pecuniair en rechtzeker contract. Ik zou zeggen: laten we ze nu in de eerste plaats hun werk doen, zodat we kunnen zien dat ze daartoe ten minste ook in staat zijn.

01.04 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, je n'ai pas compris le contenu du courrier de M. Deleuze dont vous avez parlé. Veuillez m'en excuser.

01.05 Minister Marc Verwilghen: Ik citeer opnieuw: "Dat het directiecomité voortaan zal optreden voor de CREG inzake het bepalen van de vergoeding en de andere arbeidsvoorwaarden van zijn leden".

En d'autres mots, alors que la loi prévoyait que les décisions concernant le revenu seraient prises par le ministre, la CREG a signalé que son comité de direction se chargerait des décisions nécessaires. Apparemment, cette communication aurait été faite via une lettre envoyée à M. Deleuze, qui n'y a pas réagi. C'est pourquoi je puis comprendre que la CREG en a déduit que son comité de direction pouvait continuer à agir de cette façon.

01.06 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, je suis désolé de ce problème de compréhension. J'ai bien noté que vous confirmiez que la CREG avait constitué ce "bas de laine".

01.07 Marc Verwilghen, ministre: Il s'agit effectivement d'une somme importante.

01.08 Melchior Wathelet (cdH): Si je ne me trompe, on arrive à un montant de 510.000 euros plus 44.000 euros. Je comprends que le comité de direction ait pu le faire, étant donné qu'à l'époque, il en avait avisé le secrétaire d'État et que, de cette manière, il était couvert.

Je pensais cependant qu'un budget alloué à un organisme tel que la CREG ne devait pas servir à créer un "bas de laine" en cas de licenciement de directeurs mais devait plutôt être affecté au fonctionnement de l'organisation. On parle ici de 20 millions d'anciens francs belges!

En ce qui concerne la légalité ou non de cette mesure, j'entends qu'il y a eu contestation et que des avis juridiques ont été donnés. Selon vous, on peut leur donner un mandat de six ans renouvelable, mais qui peut aussi s'arrêter après les six ans. Il y a donc là une irrégularité. Cependant, on peut difficilement le reprocher au comité de direction, étant donné qu'il a eu l'aval tacite du secrétaire d'État de l'époque.

Monsieur le ministre, vous confirmez qu'en 2005, le comité de direction s'est octroyé un contrat de travail à durée illimitée, ce qui n'est plus le cas aujourd'hui. À ce propos, je ne peux que rappeler les critiques que j'avais formulées à l'époque. Si le renouvellement avait été fait en temps et en heure, en respectant les délais initialement prévus par le gouvernement en novembre 2005, nous n'aurions pas connu cette période de flou et de difficultés liée à la sécurité juridique des différents contrats des membres du comité de direction de la CREG entre novembre 2005 et ce jour.

01.09 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de minister, u hebt een overeenkomst gemaakt door van nul te starten. Het zijn opnieuw overeenkomsten voor zes jaar. Als ik het goed begrijp volgens diezelfde bronnen, dan zou dit een van de problemen zijn: men moet terug van contracten van onbepaalde duur naar contracten van bepaalde duur en dat zou juridisch problemen geven. Dit zou men eigenlijk hebben ondervangen door in de overeenkomsten die met de leden gesloten zouden zijn, een clause op te nemen die de volledige betaling van hun wedde over de ganse ambtsperiode waarborgt, zelfs al zou het KB waarbij zij worden aangesteld door de Raad van State worden vernietigd, precies omwille van het juridisch kluwen dat is ontstaan via contracten van bepaalde duur naar contracten van onbepaalde duur naar opnieuw contracten van bepaalde duur. U hebt niet geantwoord op de vraag of er inderdaad dergelijke clause in de overeenkomsten zit die bepaalt dat zij toch hun wedde behouden in het geval het koninklijk besluit zou zijn vernietigd. Dat zou ik toch nog graag van u weten: is dat zo of niet?

Ten tweede, u verwijt ons dat wij tijdens de besprekingen over de CREG problemen hadden met de

autonomie daarvan. Ik wil daar duidelijk in zijn. Als wij – ik denk ook collega Wathelet – spraken over de autonomie van de CREG, dan was dat autonomie ten aanzien van de politiek. Wat wij nu vragen, is transparantie bij de CREG en al wat daar gebeurt. Als wij het goed kunnen nagaan, is dat eigenlijk een instelling die onder elkaar, op eigen houtje, voor zichzelf, een contract onderhandelt zonder termijnbepaling, zichzelf weddeverhogingen toekent en nu zelfs een clause opneemt dat bij vernietiging van een benoeming men toch verder zijn wedde zou krijgen.

Wij vragen niet om te raken aan de autonomie van de CREG inzake haar controleopdracht. Wij willen autonomie van de CREG tegenover de politiek. Wij willen wel transparantie. Precies daarom vinden wij dat er klaarheid mag komen in wat er nu allemaal wordt beweerd en gesuggereerd en wat de juridische problemen zijn. Ik hoor zelfs dat het parket op pad zou zijn en dat men zich aan een bezoek van het parket mag verwachten. Voor een zo belangrijke instelling als de CREG, regulator in de belangrijke sector van elektriciteit en gas, die anderen moet controleren, onder andere of elektriciteitsproducenten geen ongewettigde kosten aanrekenen die niet mogen worden aangerekend, vind ik dat die moet kunnen werken in alle transparantie.

Dat is eigenlijk de reden voor mijn vraag. Zou het toch niet goed zijn als er eens een audit komt van wat er gebeurt is bij de CREG?

Mijnheer de minister, ik hecht hier ook een motie van aanbeveling aan, maar ik wou er eerst nog een vraag over stellen. Worden de rekeningen en de balansen van de CREG jaarlijks goedgekeurd door een erkend commissaris-revisor?

01.10 Minister **Marc Verwilghen**: Op die laatste vraag zal ik niet onmiddellijk antwoorden, want ik kan het u niet zeggen zonder er bevestiging van gekregen te hebben. Het komt mij voor van wel, maar neem het niet voor “argent comptant” zoals men zegt. Ik wil dat specifiek controleren en ik zal u laten weten wat hier exact van aan is.

01.11 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil afronden. Ik vind dat het goed zou zijn, in het voordeel van de CREG, alsook in het belang van alle betrokkenen, dat er klaarheid en duidelijkheid komt. Vandaar dat ik in mijn motie van aanbeveling vraag dat de regering op korte termijn toch de opdracht zou willen geven aan een erkend revisorenkantoor – ik denk daarbij aan revisorenkantoren die ook grote NV's controleren – voor een audit bij de CREG naar aanleiding van de vermoedelijke onregelmatigheden.

Ik vraag voorts dat er ook een erkend commissaris-revisor zou worden aangesteld, die jaarlijks de rekeningen en de balansen van de CREG goedkeurt.

Ook vraag ik dat de CREG zoals andere parastatalen, in de toekomst zou onderworpen worden aan het toezicht van het Rekenhof. Dat is mijn motie van aanbeveling, in het kader van de transparantie.

01.12 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw Creyf, het komt mij voor dat het via een bedrijfsrevisor moet gebeuren, maar ik wil zekerheid hebben. Ik zal u in de komende uren een antwoord bezorgen.

01.13 **Simonne Creyf** (CD&V): (...) Ik houd het wel bij de audit en de controle door het Rekenhof.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Simonne Creyf en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellatie van mevrouw Simonne Creyf

en het antwoord van de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid,
verzoekt de regering

- op korte termijn opdracht te geven aan een erkend revisorenkantoor voor een audit bij de CREG, naar aanleiding van de vermoedelijke onregelmatigheden;

- een erkend commissaris-revisor aan te stellen die jaarlijks de rekeningen en de balansen van de CREG

goedkeurt;

- de CREG te onderwerpen aan het toezicht van het Rekenhof zoals bij alle parastatalen."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Simonne Creyf et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de Mme Simonne Creyf

et la réponse du ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique,

invite le gouvernement

- à confier à court terme à un bureau de réviseurs agréé la mission de réaliser un audit de la CREG, à la suite des soupçons d'irrégularités;

- à désigner un commissaire-réviseur qui approuve chaque année les comptes et bilans de la CREG;

- à soumettre la CREG, à l'instar de tous les parastataux, au contrôle de la Cour des comptes."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Guy Hove.

Une motion pure et simple a été déposée par M. Guy Hove.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 Question de M. Melchior Wathelet au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'autorisation de transport pour la construction et l'exploitation d'une ligne directe à Wingas et le recours de Fluxys" (n° 13711)

02 Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de aan Wingas verleende vergunning voor de aanleg en de exploitatie van een rechtstreekse gasleiding en het beroep van Fluxys" (nr. 13711)

02.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, j'ai l'impression que les questions parlementaires sont l'occasion de réaliser des feuillets avec vous. Nous avons connu le feuillet sur la CREG, sur les engagements unilatéraux Pax electrica I et II.

Aujourd'hui, je reviens avec un dossier qui me préoccupe beaucoup, celui de la ligne Wingas-BASF. En effet, lorsque j'ai posé ma dernière question sur le sujet, monsieur le ministre, vous m'indiquiez que rien n'empêchait les deux compagnies, Wingas et Fluxys, de se réunir pour résoudre le problème à l'amiable. Force est de constater que les entreprises n'ont pas suivi vos conseils.

Fluxys a introduit le 15 décembre 2006 un recours en suspension et en annulation auprès du Conseil d'État contre votre arrêté ministériel du 13 novembre 2006 accordant une autorisation de transport de gaz à Wingas. Par ailleurs, elle a interjeté appel le 20 décembre 2006 contre la décision du juge du tribunal de première instance d'Anvers rejetant l'interdiction de construction et d'exploitation de cette canalisation.

Monsieur le ministre, ce dossier me tient à cœur car il conditionne la manière dont la Belgique va gérer son réseau. J'ai donc envie de vous faire part de mon incompréhension totale quant à votre décision, et ce pour cinq raisons.

Premièrement, cette décision est en totale contradiction avec la loi du 1er juin 2005. J'ai déjà développé ce point à de nombreuses reprises mais il convient de le rappeler. Cela transparaît de la directive européenne. En effet, les États pouvaient choisir entre un système où coexistent différents gestionnaires de réseaux (l'Allemagne a opté pour ce système) ou choisir de désigner un seul gestionnaire de transport. La Belgique a opté pour cette dernière solution et pourtant, aujourd'hui, vous y dérogez en permettant à des entreprises actives sur le marché des gestionnaires de réseau de transport de concurrencer Fluxys. C'est d'ailleurs cet élément en contradiction avec la loi qui avait justifié le fait que vous n'accordiez pas au départ l'autorisation à Wingas de fournir BASF.

Deuxièmement, le prix consommateur. Vous savez comme moi que le prix que Fluxys facture à ses clients équivaut à ses coûts divisés par le nombre d'utilisateurs. Si vous diminuez le nombre d'utilisateurs, le dénominateur de l'équation s'en retrouve amoindri; par conséquent, le prix consommateur augmente. Il convient d'ailleurs de signaler que les clients de BASF sont très nombreux. Je le dis mais c'est également ce qu'indique la CREG.

De plus, la ligne BASF-Wingas pourrait "faire des petits" et être utilisée par d'autres clients comme Air Liquide et Zandvliet Power, par exemple. Ces sociétés avaient fait la même demande que Wingas et BASF. Il ne s'agit pas de noms envoyés en l'air! Elles voulaient pouvoir bénéficier du même système.

Si le nombre de clients qui dépendent de Fluxys diminue, cela augurera pour ces derniers une augmentation du prix, en tout cas au niveau du transport.

Troisièmement, il y a l'importance de la position concurrentielle. Comme je viens de le dire, le prix des clients autres que BASF risque d'augmenter, entraînant par là même une diminution du prix payé par BASF. Cette analyse est partagée par la CREG. Cette situation met BASF dans une position concurrentielle favorable, ce au détriment des consommateurs.

BASF ne sera pas la seule à être placée dans une position concurrentielle favorable. Ce sera également le cas pour Wingas. Pourquoi? Parce qu'elle peut coupler l'activité de vente et de fourniture, contrairement à Fluxys. De plus, elle n'est soumise à aucune réglementation tarifaire, ce qui n'est pas le cas pour Fluxys. En conclusion, BASF et Wingas ont une position concurrentielle beaucoup plus avantageuse.

Quatrièmement, à l'occasion d'une précédente question, vous aviez justifié votre position par un risque de saturation de réseau. Or, BASF bénéficie d'un approvisionnement suffisant et sécurisé. On va donc avoir deux lignes parallèles d'approvisionnement – celle de Wingas et celle de Fluxys – qui auraient pu toutes deux approvisionner de manière sécurisée BASF. Pourtant, seule Wingas assurera l'approvisionnement. Fluxys est cependant tout à fait capable de fournir de manière sérieuse BASF. Le risque de saturation du réseau que vous évoquiez n'existe donc pas. Cet élément a été confirmé par la CREG.

Cinquièmement, en ce qui concerne le timing de la décision, je réitère mon scepticisme quant aux investissements que Wingas aurait consentis sans avoir de certitude quant à l'exploitation de la ligne. Je ne pourrais pas comprendre qu'une entreprise consente des investissements et dépose des brevets sans être certaine de pouvoir, ultérieurement, utiliser cette ligne. Mais ce qui me surprend davantage, c'est que l'exploitation de la ligne a été autorisée à Wingas sans nouveaux éléments, sans nouvelle analyse de la CREG, sans justification supplémentaire si ce n'est la saturation que vous évoquiez, et ce en sept jours! Sa demande a été introduite le 9 octobre et, le 16 octobre, elle recevait l'autorisation d'utiliser cette ligne.

Monsieur le ministre, en fonction de tous ces éléments - je rappelle que la première décision était d'interdire cette ligne -, en fonction de la contradiction de la loi, du prix appliqué au consommateur, de la position concurrentielle, de l'absence de risques de saturation du réseau, du timing de la décision et du manque de know-how suffisant pour pouvoir changer de décision, comment pouvez-vous encore justifier votre revirement de position dans le cadre de ce dossier?

02.02 Marc Verwilghen, ministre: Monsieur le président, collègue Wathelet, avant tout, je signale que le choix d'entamer ou non des procédures à l'encontre de la décision de licence appartient à Fluxys. Je ne suis pas le conseil de Fluxys: cette société est libre de se présenter devant le Conseil d'État, à titre conservatoire ou non. Remarquez toutefois que le recours contre la décision du juge en référé d'Anvers n'a aucun rapport avec ma décision en ce qui concerne la licence. En effet, il s'agissait là d'une procédure entre Fluxys et Wingas au sujet des travaux de construction.

J'en arrive à vos cinq éléments.

Premièrement, la soi-disant contradiction avec la loi: votre argument est complètement erroné et contraire à la loi "gaz" et à la directive "gaz". En effet, je répète qu'il existe une différence substantielle entre le réseau gazier et les lignes directes. Une conduite directe n'est pas assimilable à un réseau de transport. La loi du 12 avril 1965 définit la conduite directe comme "toute canalisation pour le transport de gaz qui ne fait pas partie physiquement du réseau interconnecté" (article 1.18°) et un réseau de transport comme "tout ensemble d'installations de transport exploité par des gestionnaires ou par une entreprise de transport, à l'exclusion des installations en amont et des conduites directes" (article 1.10°). C'est souligné par la partie adverse. Le réseau interconnecté est à son tour défini comme "tout ensemble de réseaux de transport reliés entre eux" (article 1.17°).

La loi "gaz" n'exclut pas que différentes lignes de transport de gaz puissent être construites et exploitées sur le territoire belge. Le fait qu'il y ait un seul gestionnaire de réseau de transport n'exclut donc pas la possibilité de lignes directes. Les deux éléments n'ont aucun rapport.

Deuxièmement, au sujet du prix consommateur, je rappelle qu'il ne constitue pas un critère de l'octroi d'une autorisation de ligne directe. Si c'était un critère, il plairait à tout monopoliste. En outre, j'ai déjà signalé qu'il ne fallait pas s'attendre à une augmentation des prix vu que la capacité libérée serait aussitôt utilisée par d'autres consommateurs de gaz. Votre remarque sur l'idée de Wingas de fournir d'autres sociétés que BASF à l'aide d'une ligne directe n'est pas pertinente car, comme vous l'indiquez vous-même, c'est son projet initial. Un tel approvisionnement n'est pas à l'ordre du jour.

Troisièmement, au sujet de la position concurrentielle, une fois de plus, la loi "gaz" et la directive "gaz" prévoient la possibilité d'installer une ligne directe. Si le demandeur satisfait aux conditions, il peut obtenir une autorisation indépendamment de l'effet de celle-ci sur les concurrents. BASF ne deviendrait pas le concurrent d'autres compagnies gazières car elle est le client final. Par contre, on ne peut que se réjouir du fait que Wingas fournisse directement du gaz à BASF en tant qu'entreprise gazière en concurrence avec Distrigaz, ce qui instaure une concurrence entre deux fournisseurs de gaz.

Quatrièmement, au sujet du risque de saturation du réseau, la ligne directe est précisément prévue en raison de l'impossibilité pour BASF de garantir son approvisionnement en gaz découlant de la saturation du marché belge du gaz.

Cinquièmement, au sujet du timing de la décision, je l'aurais prise selon vous en sept jours, sans la moindre préparation ou le moindre examen; vous semblez oublier que la procédure devant le Conseil d'État a débuté en 2004 et que j'ai eu largement le temps d'étudier les nouveaux éléments et arguments.

02.03 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, il y a forcément une procédure depuis 2004, mais c'est une autre décision qui a alors été prise; il vous a fallu deux ans pour changer d'avis. Je vous parle du moment où BASF et Wingas ont réintroduit leur demande auprès de chez vous, à savoir aux environs du 9 octobre. Le 15 ou le 16 octobre, elles ont l'autorisation d'utiliser la ligne. J'ignore ce qui a changé depuis ce moment. En tout cas, la décision change du tout au tout.

Monsieur le ministre, vous pouvez utiliser tous les arguments que vous voulez, vous ne me ferez pas changer d'avis. Vous me dites que mon raisonnement est erroné sur le plan légal. Pourtant, c'est ce même raisonnement que le ministre lui-même a utilisé en 2004.

Vous me dites qu'une ligne directe est différente d'un approvisionnement. Or, aujourd'hui, BASF est approvisionné par des lignes de Fluxys. On peut donc dire que l'approvisionnement, le transport, existe par le biais de Fluxys. Imaginez que chaque entreprise tire des lignes directes de chez elle jusqu'à une entreprise gazière située à l'extérieur du pays. On pourrait le faire!

(...): Ce serait le rêve!

02.04 Melchior Wathelet (cdH): Effectivement, c'est le rêve! C'est peut-être également le rêve du ministre! Dans ce cas, qu'on arrête le système de Fluxys!

Le **président**: C'est le rêve d'un entrepreneur!

02.05 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur Lano, le problème de l'entrepreneur, c'est qu'il est trop loin de la frontière.

Le **président**: Monsieur Wathelet, je n'interviens pas car l'ambiance devient hostile!

02.06 Melchior Wathelet (cdH): Les entreprises que je cite et qui veulent tirer des lignes directes, le souhaitent uniquement parce qu'elles sont idéalement situées, à proximité de la frontière. C'est ce qui les met dans une situation trop concurrentielle: par leurs lignes directes, elles sortent du marché de transport, par rapport à toutes les autres entreprises et citoyens. Elles ont une position privilégiée.

Vous me dites que le volet "prix" n'est pas un critère. C'est pourtant un critère pour BASF et Wingas qui souhaitent tirer cette ligne directe; je vous le garantis! Dans le cas contraire, elles n'en auraient pas fait la demande.

02.07 Marc Verwilghen, ministre: C'est autre chose, monsieur Wathelet!

02.08 Melchior Wathelet (cdH): Si c'est un critère pour BASF et Wingas, cela revient à dire que ces entreprises se trouvent dans une position concurrentielle favorable. Vous venez de le dire!

02.09 Marc Verwilghen, ministre: Pourquoi, alors que tant de conditions ont été posées, le législateur ne l'a-t-il pas prévu?

02.10 Melchior Wathelet (cdH): Le législateur n'a jamais pensé qu'un ministre allait appliquer la loi comme vous le faites, à juste titre, car, en 2004, la loi a été appliquée de bonne foi: il a été dit que Wingas et BASF ne pouvaient pas le faire. Aujourd'hui, on tente de nous faire croire qu'une ligne directe est tirée par Wingas jusque BASF. En 2004, on disait autre chose. La ligne de Fluxys existe, et – si Fluxys dit vrai –, il n'y a pas de saturation. Il n'y a donc absolument aucune raison de mettre tant BASF que Wingas dans cette condition concurrentielle beaucoup trop avantageuse. Il n'y a pas de raison de changer le système que l'on a voulu imposer en matière de gaz en Belgique.

Monsieur le ministre, je ne peux absolument pas accepter cette décision. Elle met à mal notre système et elle crée une insécurité juridique importante. En outre, nous ignorons ce qui se passera demain. Quelles entreprises feront également la demande d'une ligne directe et feront partie de ce système parallèle que, malheureusement, vous avez vous-même instauré, contrairement à ce que prévoyait la loi?

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Dirk Claes aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het sociaal tarief in appartementsgebouwen" (nr. 13769)

03 Question de M. Dirk Claes au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le tarif social dans les immeubles à appartements" (n° 13769)

03.01 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het sociaal tarief voor energie in appartementsgebouwen blijft nog altijd voor problemen zorgen. Op drie vlakken blijft het sociaal tarief in het algemeen nog voor problemen zorgen. Ten eerste, sociale tarieven zijn op sommige plaatsen duurder dan de laagste commerciële tarieven. Ten tweede, het is nog altijd zo dat er geen automatische toekenning is van het sociaal tarief aan degenen die er recht op hebben. Ten derde, er is nog altijd het probleem van appartementsgebouwen met een gemeenschappelijke meter.

Met betrekking tot de gasmarkt, voorziet het ministerieel besluit van 23 september 2003 in een specifiek sociaal tarief C voor huurders van appartementen van sociale huisvestingsmaatschappijen. Dat is ook het geval in de elektriciteitssector. Dat is de theorie. Nochtans wordt vastgesteld dat sommige huurders van sociale appartementen geen sociaal tarief genieten, omdat dat in de praktijk moeilijk is en omdat er geen verrekeningen kunnen gebeuren tussen de syndicus die de globale gasfactuur betaalt en de rechthebbende op het sociaal tarief die van een verlaagde energiefactuur zou moeten kunnen genieten ten opzichte van bewoners die daarop geen recht hebben. In de praktijk lopen de rechthebbende bewoners van een appartement het sociaal tarief mis omdat er geen verrekening plaatsvindt. Daarnaast zijn er ook nog de rechthebbenden van een sociaal tarief die wonen in een appartementsgebouw, gehuurd of gekocht op de privémarkt, en waar ook vaak geen verrekening met de syndicus plaatsvindt, die de totaalfactuur betaalt, hoewel het recht op het sociaal tarief toch bestaat.

Mijnheer de minister, ik stel deze vragen aan u omdat het over een tarifaire aangelegenheid gaat. Dat is een federale bevoegdheid. De federale minister is dan ook bevoegd voor het sociaal tarief.

Mijnheer de minister, ten eerste, bent u op de hoogte van de geschetste problematiek voor appartementsgebouwen, al dan niet het eigendom van sociale huisvestingsmaatschappijen?

Ten tweede, hoe moet de verrekening gebeuren tussen de syndicus en de rechthebbende op het specifiek tarief C?

Ten derde, wat zult u doen om deze rechthebbenden daadwerkelijk het sociaal tarief te bezorgen en hen dit niet langer te ontfangen? Wordt aan een oplossing gewerkt?

Ten vierde, hebben rechthebbenden op een sociaal tarief die wonen in een appartementsgebouw dat

gehuurd of gekocht is op de privémarkt ook recht op een sociaal tarief voor hun privégebruik? Geldt er een speciaal tarief of of geldt ook hier het gewoon sociaal tarief?

Ten vijfde, hoe moet de verrekening gebeuren als de syndicus de globale factuur betaalt?

Ten zesde, wat is de stand van zaken met betrekking tot de automatische toekenning van het sociaal tarief en de oplossing van de problematiek dat het sociaal tarief soms duurder is dan de laagste commerciële tarieven, waarop reeds sinds mei 2005 wordt gewacht en waarover de algemene raad van de CREG zich sinds eind oktober 2006 buigt?

03.02 Minister **Marc Verwilghen**: Collega Claes, wat uw eerste vraag betreft, ik ben ervan op de hoogte dat de gemeenschappelijke tellers in een appartementsgebouw, al dan niet eigendom van een sociale huurmaatschappij, waarin niet iedere huurder het recht heeft op het sociaal tarief, voor bepaalde praktische problemen kunnen zorgen. De reden daarvoor is dat, in geval van een collectieve aansluiting, alleen de titularis van de aansluiting, in casu de huurmaatschappij of de syndicus, als klant bekend is bij de leverancier. Momenteel kan de leverancier het sociaal tarief alleen via de individuele tellers aanrekenen. De oplossing voor het probleem is dat de rechthebbenden op een sociaal tarief momenteel een individuele teller aanvragen.

Wat u tweede vraag betreft, iedere persoon die kan bewijzen dat hijzelf, of elke persoon die onder hetzelfde dak leeft, tot de categorie van de beschermde consumenten behoort en dus een uitkering naar aanleiding daarvan geniet, heeft, zoals in de ministeriële besluiten van 15 mei 2003 voor elektriciteit en 23 december 2003 voor gas werd bepaald, recht op het sociaal tarief. De woonplaats van de betrokkene, al dan niet de sociale woning, heeft geen enkel belang bij de beslissing over de toekenning van het sociaal tarief.

Wat uw derde vraag betreft, aan de automatische toekenning van het sociaal tarief wordt momenteel gewerkt door mijn administratie. Het zal zo snel mogelijk van toepassing zijn. Momenteel worden de nodige aanpassingen aan de wetgeving gedaan. Het huidige systeem blijft voorlopig van kracht. Men moet een aanvraag voor het verkrijgen van de sociale tarieven indienen, tot er kan worden verzekerd dat de sociale tarieven in alle omstandigheden de laagste zullen zijn. Dat is de opzet van het systeem dat momenteel door de administratie Economie, meer bepaald de directie Energie, wordt uitgewerkt.

03.03 **Dirk Claes** (CD&V): Mijnheer de minister, ik stel vast dat het probleem eigenlijk blijft bestaan, zeker voor appartementsgebouwen. U zegt dat er dan maar individuele tellers moeten worden aangevraagd, maar de plaatsing van die tellers kost natuurlijk ook geld.

03.04 Minister **Marc Verwilghen**: U mag niet vergeten dat hiervoor het speciaal tarief geldt.

03.05 **Dirk Claes** (CD&V): Ja, maar er zijn toch bijkomende kosten om dat aan te vragen.

03.06 Minister **Marc Verwilghen**: Ja, absoluut.

03.07 **Dirk Claes** (CD&V): Die bijkomende kosten vallen andermaal veeleer ten laste van degenen die het wat minder goed hebben dan van de andere burgers. Het is jammer dat hiervoor geen regeling kan worden getroffen zonder dat een individuele meter nodig is. Betrokkenen zouden toch een korting kunnen genieten in het andere geval.

U zegt dat er een automatische toekenning zal komen. Daarop zijn we aan het wachten. Dat is natuurlijk ook hoogdringend.

Ik denk dat dit dossier nogmaals bewijst dat er dringend een ombudsman voor energie nodig is.

03.08 Minister **Marc Verwilghen**: (...), maar ik geef ook toe dat de meerderheid niet in aantal was.

03.09 **Dirk Claes** (CD&V): Ik denk dat die ombudsman veel werk zal hebben met dossiers zoals die van de sociale appartementsgebouwen.

03.10 Minister **Marc Verwilghen**: Staat u mij toe er nog het volgende aan toe te voegen.

Ik zie, in de nieuwe sociale woningbouw die uitgevoerd wordt, dat men tracht te vermijden om met collectieve aansluitingen te moeten werken. Men heeft dus eindelijk begrepen dat het best is om in individuele aansluitingen te voorzien. De jongste jaren gebeurt dat zo constant.

Er zijn evenwel nog een aantal gevallen, die u terecht opsomt, waarvoor er nog geen afdoende oplossing is gevonden, tenzij men overgaat tot individuele tellers. Ik hoop dat de sociale woningmaatschappijen, waarop ik spijtig genoeg geen directe invloed heb, zullen overgaan tot de plaatsing van die individuele tellers, in de plaats van dat over te laten aan de sociale huurders van die appartementen.

03.11 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de minister, dat zou natuurlijk beter zijn. Spijtig genoeg hebben nog heel wat sociale appartementen een gemeenschappelijke teller. Ik vind het dan toch jammer dat er geen overgangsmaatregelen kunnen zijn, en dat zij verplicht zijn om zelf een individuele teller aan te vragen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Dirk Claes aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de diverse tariefmeters" (nr. 13768)

04 Question de M. Dirk Claes au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "les différents compteurs" (n° 13768)

04.01 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een dossier waarin ik al een paar keer vragen heb gesteld en waarop ik nu toch graag een antwoord zou krijgen.

Op 28 maart heb ik u in deze commissie ondervraagd over de tariefmeters. U antwoordde mij toen dat u nog niet beschikte over de laatste cijfers in verband met het aantal afnemers dat beschikt over een meter met enkelvoudig of tweevoudig tarief.

U zou de cijfers opvragen en ze mij nadien bezorgen. Ik heb ze op 19 oktober nogmaals schriftelijk gevraagd. Ik heb ze nog steeds niet ontvangen en ik vind dat het mijn recht als parlements lid is om de vraag hier nogmaals mondeling te stellen.

Hoeveel gezinnen beschikken er vandaag nog steeds over een teller met enkelvoudig uurtarief? Hoeveel gezinnen beschikken reeds over een teller met tweevoudig uurtarief? Kan hierbij een splitsing worden gemaakt tussen de verschillende Gewesten?

Het bijzonder fonds van 30 miljoen dat werd verdeeld onder de oude intercommunales - de distributienetbeheerders -, zou niet door alle distributienetbeheerders even nuttig gebruikt zijn. Kunt u aangeven hoeveel procent op dit ogenblik effectief wordt gebruikt voor het oorspronkelijke doel? Hoeveel middelen zijn er nu nog per Gewest aanwezig in dat bijzonder fonds? Is die 30 miljoen wel voldoende? Plant u nog bijkomende maatregelen ten gunste van de burger in verband met de overschakeling van de tellers?

Ik moet u niet vertellen dat dit in het kader van de nieuwe regeling met het weekendtarief een belangrijke vraag is, zeker voor de verbruikers.

04.02 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, collega Claes, op uw eerste vraag kan ik een antwoord geven dat een gedeeltelijke tegemoetkoming is aan hetgeen u verzoekt.

Het aantal afnemers dat beschikt over een meter met enkelvoudig tarief bedraagt 3.218.400. Het aantal afnemers dat over een teller met tweevoudig tarief beschikt bedraagt 1.744.201.

Het is erg moeilijk om de opsplitsing per Gewest te geven. Ik heb dat gevraagd aan de Gewesten, maar ik heb het niet kunnen bekomen. Daarvoor is er een dubbele reden, meldt men mij uit de Gewesten. Enerzijds is het omdat de cijfers binnen de Gewesten verschillen van streek tot streek. Anderzijds is het omdat het aantal afnemers met een teller voor tweevoudig tarief jaarlijks voortdurend toeneemt met 3 à 4%.

Ik kom dan aan uw tweede vraag. Die 30 miljoen euro werd volledig gestort in het bijzonder fonds. De aanwending ervan is gebeurd in samenspraak met de Gewesten, vandaar de verschillen in aanwending door de netbeheerders. U dient zich voor de details van de aanwending van dit geld, want u stelt daar toch wel

een detailvraag, te richten tot de bevoegde gewestelijke ministers. Ik kan niet in hun plaats antwoorden. Ik kan op dat vlak ook niet meer dan een postbus zijn. Het is perfect mogelijk om het hun rechtstreeks te vragen.

Ten derde, dit bijzonder fonds zal in 2007 worden gestijfd met 6 miljoen euro, dat gebeurt door Electrabel en SPE, zoals trouwens in de oorspronkelijke overeenkomst van 2004 werd bedongen. In samenspraak met de gewestelijke overheden wordt bekeken welke verdere maatregelen ten gunste van de overschakeling kunnen worden genomen.

Wij zitten hier dus op een evenwichtsveld of met een grensgeval waarbij én de Gewesten én de federale overheid tussenkomen. Ieder moet natuurlijk wel het zijne aanleveren. Wij zijn aan het bekijken hoe dat verder kan worden uitgevoerd.

04.03 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, vorige keer heeft de minister mij wel de cijfers meegedeeld die de Gewesten gebruiken. Toen kon dat blijkbaar wel, maar vandaag niet. Ik zal ze zelf moeten opvragen. Kreeg u misschien nog geen antwoord, mijnheer de minister?

04.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer Claes, ik vind wel dat u recht hebt op de exacte cijfers.

04.05 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wat mij wel opvalt, is het grote aantal aangesloten klanten in België die nog steeds over een enkelvoudige tariefmeter beschikken. Het zijn er bijna dubbel zoveel als degenen die over een tweevoudige tariefmeter beschikken. Ik herhaal dat hun aantal erg hoog ligt.

Na de gebeurtenissen van 1 januari 2007 heeft dit nogal wat gevolgen voor de gebruikers. De energieleveranciers hebben quasi allemaal hun prijs met ongeveer 10% verhoogd. De nettarieven zijn eveneens met 15% verhoogd. Bepaalde leveranciers hebben de nettarieven voor de nacht en het weekend met 50 tot 60% verhoogd. Ook het dagtarief is verhoogd, maar in mindere mate. Dit geeft aan dat de gebruikers niet ten volle kunnen genieten van de nachttarieven die uitgebreid zijn tot de weekendtarieven. De gewone tarieven werden verhoogd om de weekendtarieven te kunnen betalen. Dat is misschien wel begrijpelijk. Er zijn evenwel heel veel aangeslotenen, 3,2 miljoen, die alleen over het enkelvoudig tarief beschikken. Zij betalen twee maal. Enerzijds kunnen ze niet genieten van het nacht-en weekendtarief. Anderzijds betalen ze het ganse jaar door, dag in dag uit, de duurdere prijzen die het resultaat zijn van het nacht- maar vooral van het weekendtarief. Wie zijn de mensen met een enkelvoudige tariefmeter? Het zijn meestal de mensen die het al moeilijk hebben, onder meer in huurappartementen, sociale woningen. Ik vind het absoluut nodig dat er dringend werk wordt gemaakt om overal, maar vooral bij de mensen die het het moeilijkst hebben, dubbele tariefmeters te plaatsen. Wat ik hier vernomen heb, vind ik onaanvaardbaar. Ik betreur dit te moeten zeggen. Ik neem aan dat het niet simpel op te lossen is en voor een deel een erfenis uit het verleden is, mijnheer de minister.

Voorzitter: Paul Tant.

Président: Paul Tant.

04.06 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, ik heb drie opmerkingen.

Ten eerste, het waren de Gewesten die geweldig hebben aangedrongen om het nachttarief uit te breiden tot het weekendtarief. Ik heb altijd gewaarschuwd voor het eventuele probleem dat zich deels ook heeft voorgedaan.

Ten tweede, de vaststelling is natuurlijk dat sinds men het nachttarief heeft uitgebreid tot het weekendtarief ook het aantal aanvragen om dubbele meters te bekomen vrij spectaculair is gestegen omdat de mensen beginnen in te zien dat er wel een voordeel aan is verbonden.

Ten derde, we delen allebei deze bezorgdheid. Ik heb natuurlijk de reactie van die leveranciers gezien. Dat is onaanvaardbaar. Dat was ook de reden waarom ik een klacht heb ingediend bij de Raad voor de Mededinging. Indien er prijsafspraken werden gemaakt dan zal men dit in het onderzoek wel ontdekken. Ik weet ook wat het gevolg daarvan zal zijn. Ik moet de diensten voor de Mededinging momenteel hun werk laten doen. Zij zijn daarmee volop bezig. Ik kan u wel zeggen dat de leveranciers daar niet gelukkig mee zijn.

04.07 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de minister, het is wel erg om vast te stellen dat 3,2 miljoen mensen

aangesloten zijn met een enkelvoudige tariefmeter. Zij betalen nu eigenlijk meer dan vroeger.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Mevrouw Avontroodt laat zich verontschuldigen en zal dus haar vraag nummer 13.780 vandaag niet stellen.

05 Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het behalen van de Europese doelstellingen inzake onderzoek en ontwikkeling" (nr. 13835)

05 Question de Mme Simonne Creyf au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la réalisation des objectifs européens en matière de recherche et développement" (n° 13835)

05.01 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de minister, in 2000 heeft België zich ertoe verbonden om tegen 2010 3% van zijn bruto binnenlands product te besteden aan onderzoek en ontwikkeling. Na publicatie van de meest recente Eurostatcijfers blijkt het halen van de Lissabondoelstelling meer dan ooit een verre droom te zijn. De statistieken van de Europese Commissie laten namelijk zien dat de uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling in België tussen 2001 en 2005 structureel gedaald zijn met 1,7%, van 2,08 in 2001 naar 1,82 in 2005. Door dat resultaat is België een van de slechtste leerlingen in de klas en maakt de Europese Commissie zich terecht zorgen over de evolutie van de onderzoeksuitgaven in België en de weerslag ervan op het bereiken van de Lissabonnorm.

Ik heb een aantal vragen, mijnheer de minister. Deelt u de bezorgdheid van de Europese Commissie? Zal België het streefdoel halen? Of moeten we soms met de Europese Commissie vrezen dat we dat waarschijnlijk niet zullen halen?

Kunnen de maatregelen die het voorbije jaar door de regering zijn genomen om onderzoek en ontwikkeling in België te stimuleren – ik denk onder meer aan de maatregelen die u genomen hebt voor onderzoekers, instellingen die aan wetenschappelijk onderzoek doen of bedrijven die wetenschappers hebben –, het Eurostatcijfer nog positief beïnvloeden?

Mijnheer de minister, bent u van plan nog andere initiatieven te nemen om de uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling in België weer op schema te brengen en gevoelig te verhogen, althans voor het deel dat tot de federale bevoegdheid behoort?

05.02 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Creyf, vanzelfsprekend is de Lissabondoelstelling belangrijk. Ik blijf dat ook aanzien als een resultaatsverbintenis die moet worden gehaald door de verschillende landen. Deze voormiddag, in de toespraak die de Koning heeft gehouden, is nogmaals gebleken hoe belangrijk het is om de Lissabonstrategie uit te voeren.

De federale regering heeft, zoals u weet, een aantal beslissingen genomen ten gunste van onderzoek en ontwikkeling. Een aantal van die maatregelen zijn pas op 1 januari 2007 in werking getreden. Ze konden dus bezwaarlijk in Eurostat worden opgenomen.

Ik som ze toch even op, omdat u dan ook het belang ervan zult kunnen inschatten.

De programmawet van 26 december 2006 verlengt in het artikel 30 de gedeeltelijke vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing ten gunste van onderzoekers die een master bezitten, alsook industrieel ingenieurs die werken aan onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's. Het kostenplaatje van die maatregel wordt geschat op 31 miljoen euro.

Er is, ten tweede, ook een voorontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992 inzake het aanslagstelsel van bepaalde vergoedingen betaald of toegekend aan onderzoekers. Dat voorontwerp zal worden voorgelegd op de eerstkomende Ministerraad. Het betreft de invoering van een aanvullende fiscale stimulans voor wetenschappelijk personeel door middel van een afzonderlijk belastingtarief van 33% voor bepaalde inkomsten die wetenschappers innen.

Een derde element is de wet houdende maatregelen tot bevordering van de werkgelegenheid in de sector

van het fundamenteel onderzoek. De doelstelling van die wet bestaat erin om de sociale bijdragen – zowel persoonlijke als werkgeversbijdragen – aan te wenden voor de creatie van extra onderzoeksbanen. Het kostenplaatje van die maatregel is eveneens op 31 miljoen euro begroot.

In het raam van de verlenging van de vrijstelling van de werkgeversbijdrage ten gunste van sommige werknemers, en om het onderzoek nog meer te steunen in België, besloot de regering om de overeenkomsten afgesloten door de ministers voor Sociale Zaken en Wetenschappelijk Onderzoek onbeperkt verlengbaar te maken vanaf 1 januari 2007. Dat is artikel 15 van de programmawet van 15 december 2006.

Een laatste maatregel is het voorontwerp van wet betreffende de vrijstelling van belasting van premies en kapitaals- en interestensubsidies, toegekend door de gewestelijke instellingen in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling, toegekend aan vennootschappen. Dat voorontwerp zal eveneens eerstdaags hier, in het Parlement, worden behandeld.

Die maatregelen, die dus allemaal kunnen ingaan vanaf 1 januari 2007, zullen natuurlijk een invloed hebben op de cijfers. Wat betreft de bevordering van de interactie tussen het bedrijfsleven, de academische wereld en de onderzoeksinstellingen, wil ik naar de partnerschapsmaatregel verwijzen, die vanaf 1 oktober 2005 in werking is. Die maatregelen mogen volgens de Frascati-richtlijn – dat is een beetje problematisch, ik steek dat niet weg – niet worden opgenomen in de berekening van de 3%-doelstellingen, maar ik ben ervan overtuigd dat deze fiscale maatregelen wel een impact hebben op de research and development output. Daarbij valt het op dat België tot nu toe te weinig gebruik heeft gemaakt van de fiscale maatregelen, maar door de vijf maatregelen die ik opgesomd heb en die in werking treden op 1 januari 2007, kunnen wij onze achterstand op dat terrein wegwerken.

Ik weet ook dat de Gemeenschappen en de Gewesten binnen hun bevoegdheden een aantal bijkomende initiatieven nemen. Ik wil er ten slotte op wijzen dat de 3%-doelstelling ook een tweede onderdeel bevat, met name een verdeling tussen de overheid, die 1% voor haar rekening neemt, en de industrie, die 2% voor haar rekening moet nemen.

De eerste cijfers wijzen erop dat de inspanning van de overheid licht blijft stijgen, maar voor ons onvoldoende. Dat is de reden waarom wij een tandje bij steken. De industrie stagneert echter. Ik moet eerlijkheidshalve zeggen dat wij nu, via een rondgang in de bedrijven en een bijkomende publicatie, die wij aan elk bedrijf hebben toegestuurd, zodat zij tenminste ingelicht zijn over de mogelijkheden waarover zij beschikken, proberen om hen toch ertoe aan te zetten om bijkomende inspanningen te leveren.

Het verheugt mij ook dat verschillende fiscale maatregelen, die rechtstreeks de kosten voor het onderzoek in onze bedrijven met circa 10% verminderen, in werking zijn getreden, in de hoop dat dit alles de nodige klik zal geven om tot de 3% te geraken. Nogmaals, wij zullen bijzonder waakzaam moeten zijn en bijkomende maatregelen moeten treffen, indien de maatregelen die nu zijn voorgesteld nog altijd niet tot de gunstige kentering leiden die absoluut noodzakelijk is. Op dat vlak kan ik alleen uw vraag van vandaag en uw stelling mee onderstrepen en ondersteunen.

05.03 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de minister, het is verontrustend dat uit de cijfers van Eurostat blijkt dat we in een dalende trend zitten. In het begin van het decennium zat België inzake O&O-uitgaven nog boven het Europees gemiddelde. Sinds 2001 dalen de uitgaven voor O&O in België systematisch. De diagnose is dat de oorzaak vooral bij de overheid ligt.

Wanneer we die cijfers verder analyseren, zegt men dat de Belgische industrie relatief goed scoort in vergelijking met andere bedrijven in andere landen, maar ook dat aandeel is aan het stabiliseren, zoals u terecht hebt opgemerkt.

Eurostat concludeert ook dat vooral de federale overheid en de Franse Gemeenschap tekort zouden schieten, terwijl Vlaanderen voor bijna de helft van de Belgische overheidsuitgaven voor onderzoek zorgt.

Ik hoop dat die vaststellingen er ons ook op federaal niveau toe bewegen daaraan veel intenser te werken. U verwijst naar de roerende voorheffing. Ik vind dat persoonlijk een heel belangrijke maatregel en ik weet dat ook de bedrijven die gunstig gezind zijn.

U kondigt een aantal maatregelen aan. Ik kan alleen maar hopen dat wat u aankondigt, zich ook kan

realiseren en dat wij door een opgedreven inspanning alsnog die doelstelling zouden kunnen halen. Het zou immers bijzonder jammer zijn indien wij met het bijzonder slecht rapport dat we nu krijgen, aan het eind van de rit ook een slecht rapport zouden moeten voorleggen. Dat zou bijzonder jammer zijn voor België in het kader van de Europese Gemeenschap.

We rekenen erop dat u vooralsnog een aantal zaken op het goede spoor kunt zetten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Aangezien mevrouw Lalieux een andere commissie voorzit wordt haar vraag nr. 13850 uitgesteld.

De behandeling van de vragen en interpellaties eindigt om 15.09 uur.

Le développement des questions et interpellations se termine à 15.09 heures.